

VERKENNING
NATUURWAARDEN
PERCEEL HOGE VALKSEWEG TE LUNTEREN
(gemeente Ede)

1302 VWR
maart 2011

Nieuwland Advies
Postbus 522
6700 AM Wageningen
Tel. 0317 467246
Fax. 0317 467200
advies@nieuwland.nl
www.nieuwlandadvies.nl

Colofon:

Opdrachtgever:
dhr. W. Wolswinkel

Opdrachtnemer:
Nieuwland Advies
Haagsteeg 4
Postbus 522
6700 AM Wageningen
Telefoon: 0317 467246
e-mail: advies@nieuwland.nl
www.nieuwlandadvies.nl

Adviseurs:
G.W. Jansen
M. Scherrenburg

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s). Deze uitgave is met de grootste zorgvuldigheid opgesteld. Noch de makers, noch de uitgever stellen zich echter aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolkomenheden in deze uitgave.

VOORWOORD

Deze korte notitie beschrijft de natuurwaarden van een 'graslandperceel' langs de Hoge Valkseweg te Lunteren (gemeente Ede). Dit perceel zal mogelijk dienen voor de realisatie van een aantal woningen

De heer Wolswinkel heeft Nieuwland Advies gevraagd advies te geven over de functieverandering van het perceel langs de Hoge Valkseweg. Een kort natuuronderzoek maakt deel uit van het advies.

Het verkennende natuuronderzoek is uitgevoerd door de Nieuwland Advies-medewerkers M. Scherrenburg en G.W. Jansen.

INHOUD

VOORWOORD

- 1 INLEIDING
 - 1.1 Aanleiding en doel
 - 1.2 Plangebied en leeswijzer
- 2 STAPPENPLAN EN WERKWIJZE
 - 2.1 Stappenplan
 - 2.2 Werkwijze
- 3 RESULTATEN
 - 3.1 Beschrijving resultaten
 - 3.2 Analyse
 - 3.3 Waardering
- 4 TOETSING
- 5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

LITERATUUR EN BRONNEN

- 1 Schetsontwerp perceel Hoge Valkseweg
- 2 Stappenplan toets in het kader van Flora- en faunawet
- 3 Plantensoorten
- 4 Diersoorten

Figuur: Plangebied en omgeving

Plangebied en directe omgeving

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor het perceel langs de Hoge Valkseweg te Lunteren (gemeente Ede) is een functieverandering in voorbereiding. Het voornemen is om op het perceel een aantal woningen te bouwen

Gelet op mogelijke aanwezige beschermde natuurwaarden (Flora- en faunawet) is inzicht nodig in de mogelijke gevolgen van de voorgenomen herinrichting van het perceel.

Deze notitie beschrijft in het kort de beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten van de nieuwe inrichting.

Doel van het quick-scan-onderzoek (verkenning natuurwaarden)

Het doel van het quick-scan-onderzoek op en in de omgeving van het perceel langs de Hoge Valkseweg is om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de te beschermen planten- en diersoorten en de mogelijke invloed van de nieuwe inrichting op beschermde natuurwaarden.

1.2 Plangebied (zie figuur plangebied en omgeving)

Het plangebied ligt ten westen van Wekerom in de Gelderse Vallei. Het plangebied ligt in agrarisch gebied.

Het plangebied bestaat nu uit grasland met aan de noordzijde een bomenrij en aan de zuidzijde een greppel met ruige berm.

Leeswijzer

Na hoofdstuk 1 (Inleiding) volgt in hoofdstuk 2 het stappenplan en de werkwijze. In hoofdstuk 3 staan de resultaten met een korte analyse en waardering. Hoofdstuk 4 beschrijft kort de effecten van het voorlopige inrichtingsvoorstel. Het rapport sluit af met conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk 5.

HOOFDSTUK 2 Stappenplan en werkwijze

2.1 Stappenplan project functieverandering perceel Hoge Valkseweg

Onderzoek naar de effecten is gericht op beantwoording van de vraag of door het voorgenomen plan algemene verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden.

Het onderzoek naar de effecten van het voorgenomen plan omvat de volgende stappen:

1. Voorbereiding
 - uitzoeken van de voor het plangebied relevante wetgevingsaspecten,
 - opstellen lijst van te onderzoeken groepen/soorten ten behoeve van veldverkenning
2. Veldverkenning
 - aanvullende inventarisatie en/of toetsing van de te onderzoeken groepen/soorten.
3. Analyse en beoordeling (toetsing)
 - aangeven van de kwetsbaarheid van de in het plangebied aangetroffen soorten en het leefgebied ervan,
 - beoordelen van het belang van het plangebied als leefgebied voor soorten uit de Flora- en faunawet.
 - toetsen van de effecten van de werkzaamheden op de beschermde soorten,
 - aangeven van de gevolgen van de vastgestelde effecten.
4. Advisering
 - aangeven van maatregelen ter voorkoming van eventuele negatieve effecten
 - adviseren over eventueel nader onderzoek

2.2 Werkwijze

Het Quick-scan onderzoek omvat 2 stappen:

Stap 1 Bronnenonderzoek en veldverkenning

Stap 2 Rapportage

Stap 1 Bronnenonderzoek en veldverkenning

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek omvat:

- het raadplegen van relevante rapporten,
- het raadplegen van Waarneming.nl,
- het bestuderen van diverse verspreidingsatlassen/-gegevens:
 - atlas van de Nederlandse zoogdieren,
 - atlas van de Nederlandse vleermuizen,
 - atlas van de Nederlandse broedvogels,
 - verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen.

Op basis van de brongegevens zijn groepen/soorten geselecteerd die van belang zouden kunnen zijn bij de veldverkenning.

Veldverkenning

De veldverkenning omvat:

- het inventariseren van relevante (beschermde) natuurwaarden,
- het inschatten van de mogelijkheden in het plangebied voor de geselecteerde soorten uit het bronnenonderzoek.

De veldverkenning zal plaatsvinden op het perceel maar ook in de directe omgeving daarvan.

Stap 2 Rapportage

De resultaten van het onderzoek komen in een korte notitie die als achtergronddocument bij de functieveranderingsprocedure zal worden gebruikt.

HOOFDSTUK 3 Resultaten

3.1 Beschrijving resultaten

Het plangebied ligt circa 1 km ten noorden van het Natura 2000-gebied De Veluwe en de EHS. Effecten hierop van de herinrichting van het plangebied zijn niet aan de orde.

Abiotiek

Het plangebied ligt in de Gelderse Vallei.

Bodem en water

De omgeving van het plangebied heeft een zandige bodem.
De grondwaterstand is – voorzover bekend - laag.

Landschap

Het plangebied maakt deel uit van het kleinschalig landschap van de Gelderse Vallei met akkers, graslanden, singels, bosjes, beken en erven (veelal met beplanting).

Flora en fauna

Bronneninventarisatie

Uit de brongegevens bleek dat in het relevante 5 x 5 km-hok diverse beschermde soorten zijn waargenomen (zie bijlage 3 en 4). Dit betekent overigens niet dat deze in het plangebied voorkomen.

Uit het bronnenonderzoek zijn ten behoeve van de veldverkenning de volgende soorten/soortgroepen geselecteerd:

- planten
- zoogdieren
- vogels
- amfibieën.

Veldverkenning

Flora (planten)

Werkwijze

Het plangebied is doorkruist waarbij alle verschillende terreintypen zijn geïnventariseerd¹ en de plantensoorten zijn genoteerd. Niet direct herkende soorten zijn gedetermineerd met de Flora van Nederland.

Resultaten

Er zijn circa 18 plantensoorten aangetroffen in het plangebied (zie bijlage 3). Hierna volgen per terreintype binnen het plangebied enkele plantensoorten:

¹ Het spreekt voor zich dat begin maart geen volledig beeld is verkregen van de flora.

<i>Grasland</i>	Engels raaigras	Vogelmuur
<i>Berm (greppel)</i>	Duizendblad	Struisgras spec.
<i>Bomenrij</i>	Zomereik	Zwarte els

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen.

Fauna

Zoogdieren (overige soorten)

Werkwijze

Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van sporen van zoogdieren (pootafdrukking, prenten en dergelijke).

Resultaten

Er zijn geen sporen aangetroffen van zoogdieren. Het konijn is waargenomen in naastliggende graslanden. Veel van de in bijlage 4 genoemde potentiële soorten kunnen voorkomen in het plangebied.

De meeste zoogdiersoorten van bijlage 4 behoren tot tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet, uitgezonderd de eekhoorn en edelhert (tabel 2-soorten).

Vogels

Werkwijze

Alle voorkomende vogelsoorten zijn genoteerd, inclusief locatie-aanduiding. Overvliegende soorten zijn niet genoteerd. Tevens is een inschatting gemaakt voor welke soorten uit de bronverkenning (zie bijlage 4) het plangebied potenties heeft.

Resultaten

Er zijn geen vogels aangetroffen tijdens de veldverkenning. Het plangebied biedt vrijwel geen mogelijkheden voor vogels.

Alle vogels zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet.

Amfibieën

Werkwijze

Bij de inventarisatie van planten is ook gelet op de aanwezigheid van amfibieën.

Resultaten

Er zijn geen amfibieënsoorten waargenomen. Het plangebied heeft geen potenties voor algemene soorten amfibieën. Er zijn binnen het plangebied en de directe omgeving geen geschikte voortplantingsplaatsen aanwezig.

Alle amfibieën zijn beschermd; de algemene soorten vallen onder tabel 1.

3.2 Analyse

Analyse

Flora

Inventarisatie

De inventarisatie heeft een betrouwbaar beeld opgeleverd van de flora; de inschatting is dat bij een nadere inventarisatie geen beschermde soorten van tabel 2 of 3 zullen worden aangetroffen.

Discussie

De aangetroffen plantensoorten in ruigten zijn indicatief voor voedselrijke, verstoorde omstandigheden (engels raaigras). Dit geldt ook voor de berm/greppel waar pioniersoorten en/of storingsplanten voorkomen.

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen.

Fauna

Zoals reeds is aangegeven zijn veel faunagegevens afkomstig uit verspreidingsatlassen van 5x5 km; dit betekent dat de soorten eventueel in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Zoogdieren (overige soorten)

Inventarisatie

De inventarisatie heeft een betrouwbaar beeld opgeleverd van de potenties in het gebied voor zoogdieren.

Discussie

Het plangebied heeft vrijwel geen potenties voor algemene zoogdiersoorten, uitgezonderd voor soorten zoals konijn, veldmuis en mol..

Veel van de zoogdieren behoren tot de beschermde soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet.

Zoogdieren (vleermuizen)

Er zijn geen mogelijkheden voor vleermuizen voor verblijfplaatsen en vrijwel geen mogelijkheden voor vliegroutes.

Alle vleermuissoorten zijn beschermd en staan op tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Vogels

Inventarisatie

Er zijn geen vogels waargenomen tijdens de veldverkenning. De inventarisatie heeft een goed beeld opgeleverd van de potenties voor vogels. Over broedvogels zijn geen uitspraken te doen.

Discussie

Het plangebied heeft alleen potenties voor foeragerende vogels en voor soorten van bomenrijen. Door de ligging in kleinschalig landschap, maakt het plangebied deel uit van het leefgebied van uilen. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen aangetroffen van jaarrond beschermde vogels.

Alle vogelsoorten zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet.

Amfibieën

Inventarisatie

De inventarisatie heeft een betrouwbaar beeld opgeleverd van de mogelijkheden voor amfibieën; potentiële voortplantingsplaatsen van amfibieën zijn niet gelocaliseerd.

Discussie

Het plangebied biedt vrijwel geen mogelijkheden voor amfibieënsoorten, door het ontbreken van oppervlaktewater (uitgezonderd de greppel, veelal droogstaand) zijn de voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën gering.

De in bijlage 4 aangegeven soorten behoren tot tabel 1 van de Flora- en faunawet.

3.3 Waardering

Flora

Het plangebied is floristisch niet waardevol; er komen vrijwel alleen algemene plantensoorten voor.

Fauna

Het plangebied is van belang voor enkele algemene zoogdier- en vogelsoorten.

HOOFDSTUK 4 Toetsing

In bijlage 1 staat het voorlopige plan voor de herinrichting van het graslandperceel.

Het voorlopige plan houdt onder andere in:

- ontwikkeling matig voedselrijke en schrale graslanden,
- bouw woningen,
- aanplanten bomen

De invloed van het voorlopige plan kan betrekking hebben op de volgende factoren:

1. Hydrologie
2. Oppervlakteverlies/terreintypeverandering
3. Verontreiniging
4. Geluid
5. Licht
6. Verstoring
7. Mechanische effecten
8. Versnippering.

Alleen de factor oppervlakteverlies / terreintypeverandering is hier aan de orde.

Ad 2 Oppervlakteverlies/terreintypeverandering

Zoogdieren (vleermuizen en overige soorten)

De veranderingen in het plangebied zullen een positief effect hebben op zoogdieren (waaronder marterachtigen) door toename van lijnvormige landschapselementen en natuurelementen.

Op overige zoogdiersoorten (met name Tabel 1-soorten) zal het voorgenomen plan geen negatief effect hebben; mogelijk zal voor bepaalde soorten het leefgebied nog worden uitgebreid.

Tijdens de uitvoering zijn voor zoogdieren geen speciale beschermende maatregelen nodig.

Vogels

De mogelijkheden voor vogels worden vergroot door de terreintypeveranderingen; door de aanplant van lijnvormige beplantingen komen er mogelijkheden in het plangebied voor kleine zangvogels. Er zal geen sprake zijn van negatieve effecten.

Uitvoering van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Amfibieën

Hoewel er geen amfibieën zijn aangetroffen in het plangebied, is het niet uit te sluiten dat elementen van het plangebied (perceelgrenzen) deel uitmaken van het leefgebied van amfibieën. Hierin zal geen verandering komen doordat deze elementen gehandhaafd blijven en nog worden uitgebreid.

Tijdens de uitvoeringsfase zijn geen speciale voorzorgsmaatregelen nodig voor de amfibieën.

HOOFDSTUK 5 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

- Het voorgenomen plan zal geen invloed hebben op het Natura 2000-gebied de Veluwe en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)
- Het plangebied heeft een zeer beperkte waarde voor algemene planten- en diersoorten; voor enkele zoogdieren en vogelsoorten is het plangebied van lokale betekenis.
- Het plangebied vormt voor een beperkt aantal beschermde diersoorten een (deel)leefgebied (zoogdieren en vogels).
- Het voorgenomen plan zal geen negatieve invloed hebben op beschermde natuurwaarden. De Flora- en faunawet is niet van toepassing, met uitzondering van de zorgplicht.
- Door de voorgenomen inrichting zullen de (beschermde) natuurwaarden toenemen.
- Bij de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met leefritmes van diergroepen; zo dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden (half maart tot half augustus). Zie ook de Natuurkalender.

LITERATUUR EN BRONNEN

Literatuur

Broekhuizen, S. e.a. (1992)	Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Utrecht.
Bos, F. e.a. (2006)	De dagvlinders van Nederland. Utrecht.
Limpens, H. e.a. (1997)	Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Utrecht.
Nieuwland Advies (2010)	Verkenning natuurwaarden Akker Ganzenkampweg te Lunteren. Wageningen
NVL (2002)	De Nederlandse libellen. Utrecht.
RAVON (diverse jaren)	Verspreidingsatlassen reptielen, amfibieën en vissen. Nijmegen.
SOVON (2002)	Atlas van de Nederlandse broedvogels. Leiden/Utrecht.

Bronnen

Ministerie van LNV	Natuurwetgevingsaspecten; informatie Natura 2000-gebieden.
Provincie Gelderland	Natuurbeleid.
Waarneming.nl	Diverse waarnemingen

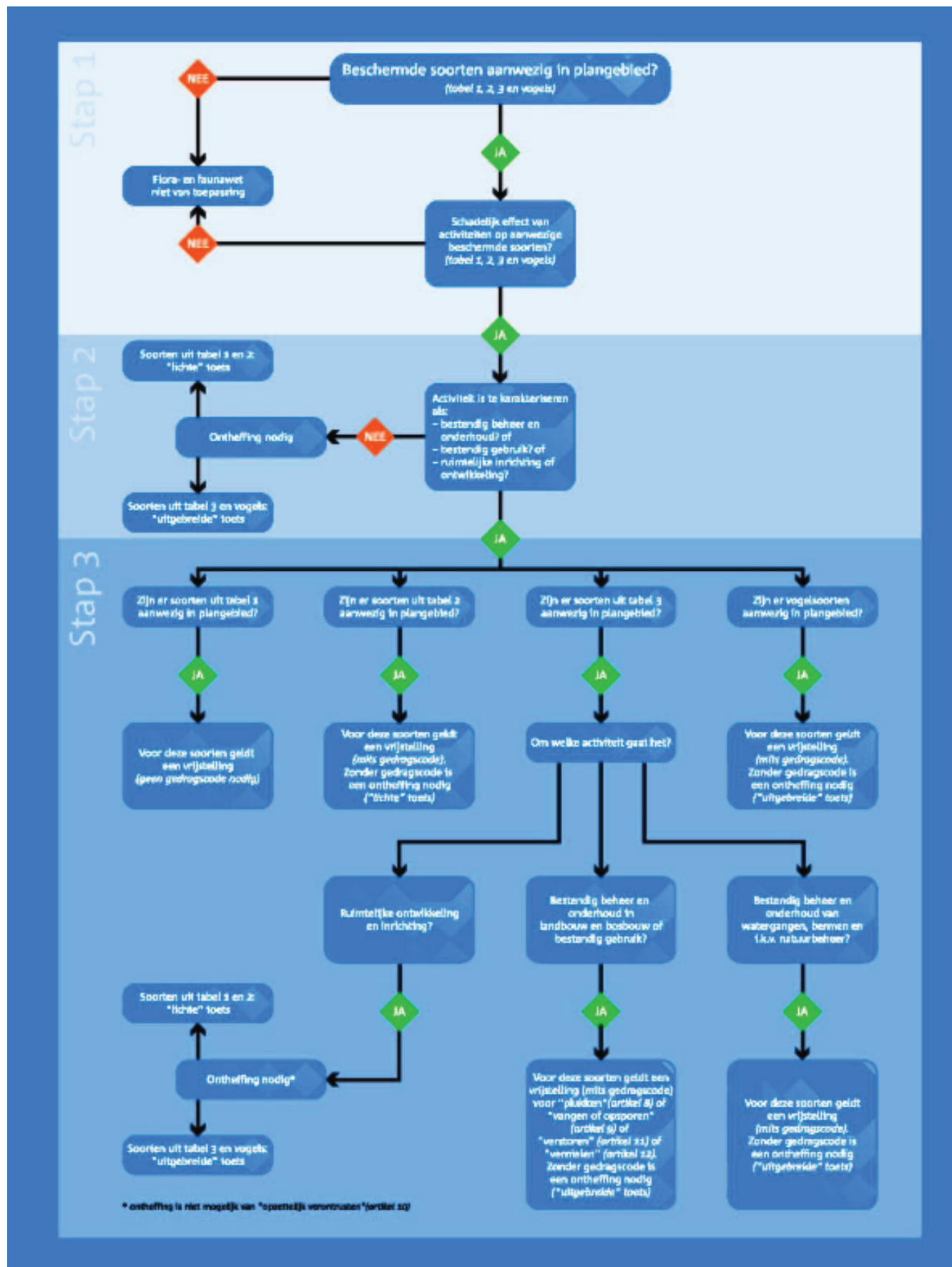
BIJLAGE 1

Schetsontwerp perceel Hoge Valkseweg

Bron: Landschapsschets nieuwe woningen De Valk (Nieuwland Advies, 0407 LWV, 2010, aanpassing: kenmerk 2502 EWW, 2012)

BIJLAGE 2 Stappenplan toets in het kader van Flora- en faunawet
(Bron: 'Buiten aan het werk' (Ministerie van LNV))

BIJLAGE 3 Plantensoorten (maart 2011)

Braam spec.	Paardebloem
Duizendblad	Smalle weegbree
Engels raaigras	Struisgras spec.
Fluitenkruid	Vogelmuur
Grote brandnetel	Witbol spec.
Kamille spec.	Witte dovenetel
Klein streepzaad	Zachte ooievaarsbek
Kropaar	Zomereik
Kruipende boterbloem	Zwarte els
Madeliefje	

BIJLAGE 4 Diersoorten

De hierna aangegeven diersoorten zijn deels afkomstig uit verspreidingsatlassen (veelal gebaseerd op 5 x 5 km) en deels van Waarneming.nl. Diersoorten of sporen ervan die bij de veldverkenning zijn aangetroffen, zijn aangegeven met (2011).

Zoogdieren (1970-1988)

Aardmuis	Hermelijn
Amerikaanse nerts	Huismuis
Boommarter	Huisspitsmuis
Bosmuis	Konijn (2011)
Bosspitsmuizen	Mol (2011)
Bruine rat	Muskusrat
Bunzing	Ree
Dwergmuis	Rosse woelmuis
Dwergspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Edelhert	Veldmuis
Eekhoorn	Vos
Egel	Wezel
Haas	Woelrat

<i>Vleermuizen (1986-1997)</i>	
Gewone baardvleermuis	Rosse vleermuis
Gewone dwergvleermuis	Ruige dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis	Watervleermuis
Laatvlieger	

Vogels (1998-2000)

Appelvink	Huismus	Spreeuw
Boerenzwaluw	Huiszwaluw	Sprinkhaanzanger
Bonte vliegenvanger	Kauw	Staartmees
Boomklever	Kerkuil	Stadsduif
Boomkruiper	Kievit	Steenuil
Boomvalk (?)	Kleine bonte specht	Tijftjaf
Bosrietzanger	Kleine karekiet	Torenavalk
Bosuil	Kleine plevier	Tuinfluit
Braamsluiper	Kneu	Tureluur
Buizerd	Knobbelzwaan	Turkse tortel
Ekster	Koekoek	Veldleeuwerik
Fazant	Koolmees	Vink
Fitis	Kuifleeuwerik	Vuurgoudhaan
Fluiter (?)	Kuifmees	Waterhoen
Fuut	Matkop	Wilde eend
Gaai	Meerkoet	Winterkoning
Gekraagde roodstaart (?)	Merel	Witte kwikstaart
Gele kwikstaart	Nachtegaal (?)	Wulp
Gierzwaluw	Nijlgans	Zanglijster
Glanskop	Oeverzwaluw	Zwarte kraai
Goudhaan	Ooievaar	Zwarte mees
Goudvink	Paapje (?)	Zwarte roodstaart
Grasmus	Patrijs	Zwartkop
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	
Groene specht	Putter	
Groenling	Ransuil	
Grote bonte specht	Rietgors	
Grote canadese gans	Ringmus	
Grote lijster	Roodborst	
Grutto	Scholekster	
Heggenmus	Soepeend	
Holenduif	Sperwer	
Houtduif	Spotvogel	

Reptielen en amfibieën(1998-2008)

'Groene kikker'	Heikikker
Bruine kikker	Kleine watersalamander
Gewone pad	Ringslang

Vissen (1998-2008)

Driedoornige stekelbaars	Ruisvoorn
Karper	Tienddoornige stekelbaars